

Agencija za pošto in elektronske
komunikacije Republike Slovenije

Prejeto:

12 -03- 2007

*prejeto
elektronsko*

Org. en.	Številka	Pril.	Vredn.
154	3241-16/06-16		

Si.mobil d.d.
Šmartinska cesta 134b
SI-1000 Ljubljana
Tel.: +386 40 443 000
Fax: +386 40 443 099
www.simobil.si

Ljubljana, 09.03.2007

Agencija za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije
Stegne 7

1000 Ljubljana

Zadeva: Si.mobilove pripombe na APEK-ovo analizo upoštevane trga 16 in na predlagane ukrepe

Si.mobil podaja svoje pripombe in predloge glede Analize upoštevane trga 16 »Zaključevanje govornih klicev v posamičnih javnih mobilnih telefonskih omrežjih« (v nadaljevanju Analiza M16) ter s tem povezanega predloga ukrepov, ki jih je APEK dne 7.2.2007 objavila na svoji spletni strani.

Si.mobil meni, da:

- Definicija trga 16 ni v skladu z veljavno zakonodajo.
- Analiza trga 16 temelji na očitno napačnih podatkih.
- Nekateri ključni ukrepi niso v skladu z veljavno zakonodajo ter z EU prakso.
- Del ukrepov, naloženih Si.mobilu, bi imel očitno kontraproduktiven vpliv na stanje na trgu ter bi deloval v nasprotju z zakonsko določenimi nalogami APEK-a.
- APEK ne razloži, katere cilje na mobilnem trgu z ukrepi na M16 zasleduje.
- APEK ne pojasni, kako bodo predlagani ukrepi pripomogli k doseganju (ne)zastavljenih ciljev.
- APEK ne opravi analize vpliva predlaganih ukrepov na poslovanje operaterjev ter na stanje na trgu.

Si.mobil opozarja, da bi naložitev nekaterih predlaganih ukrepov Si.mobilu predstavljala kršitev veljavne zakonodaje ter oblastno omejevanje konkurence v skladu z ZPOmK.

Glede na gornja dejstva Si.mobil zahteva, da APEK sedanjo analizo ter predlog ukrepov umakne iz javne obravnave ter:

- Izvede novo definicijo trga, ki bo v skladu z veljavno zakonodajo.
- Opravi novo analizo trga, v kateri bodo upoštevani pravilni podatki.
- Na podlagi opravljene analize ugotovi dejanske nepravilnosti na mobilnem trgu, določi cilje, ki jih APEK želi doseči na slovenskem mobilnem trgu (ZEKom kot glavni cilj določa zagotavljanje učinkovite konkurence na trgu elektronskih komunikacij), ter nato na M16 določi take ukrepe, ki bodo dejansko pripomogli k izboljšanju stanja.

Si.mobil prav tako opozarja, naj APEK v primeru vstopa novih operaterjev takoj opravi ponovno analizo trgov ter s tem Si.mobil ustrezno in pravočasno zaščiti pred morebitnimi poskusi novih operaterjev, da bi le-ti zaradi nereguliranosti njihovega poslovanja omejevali pošteno in svobodno konkurenco.

2

UTEMELJITEV POSAMEZNIH SI.MOBILOVIH PRIPOMB IN PREDLOGOV

DEFINICIJA TRGA 16 NI V SKLADU Z VELJAVNO SLOVENSKO ZAKONODAJO IN NAVODILI EVROPSKE KOMISIJE.

Postopek v zvezi z določitvijo upoštevni trgov določa 20. člen ZEKom. Le-ta APEK-u nalaga dosledno upoštevanje vsakokratnega priporočila Evropske komisije o upoštevni trgih (Recommendation on Relevant Markets¹ z dne 11.2.2003). Trg 16 je tako določen v Splošnem aktu o določitvi upoštevni trgov², ki kot trg 16 določa: Zaključevanje govornih klicev v posamičnih javnih mobilnih omrežjih (medoperaterski trg).

Kljub drugačni zakonski določitvi in v nasprotju z navodili Evropske komisije, ki v analizo trga 16 vključuje samo veleprodajne govorne klice, je APEK v tokratno analizo trga 16 vključil tudi SMS sporočila, ki očitno predstavljajo podatkovni in ne govorni promet. Prav tako je potrebno upoštevati, da gre v primeru govornih klicev in SMS sporočil za dve popolnoma različni vrsti storitev, ki ju je zato potrebno obravnavati ločeno. Tovrstna širitev trga 16 predstavlja presedan v EU, saj se za tovrstno potezo ni odločil še noben drug nacionalni regulator. APEK prav tako v Analizi M16 ni podal kredibilnih razlogov za tovrstno odločitev.

APEK v analizi ponudbene strani pravilno ugotovi, da SMS ni zamenjava za govorni klic. V določitvi trga APEK prav tako pravilno ugotovi, da je SMS promet del podatkovnega prometa.

V nadaljevanju, kjer se APEK odloči za vključitev SMS-ov, se sklicuje na mnenja neodvisnih strokovnjakov³, ki predlagajo možne rešitve za bodoči regulatorni okvir, ki pa je zaenkrat še v fazi zbiranja idejnih predlogov, ter na predloge Evropske komisije, po katerih naj bi bodoče priporočilo o upoštevni trgih v trg 16 vključilo tudi SMS sporočila. APEK se prav tako sklicuje na odločitev francoskega regulatorja ARCEP, ki je sicer res opravil analizo SMS prometa, vendar pa je v skladu z zakonodajo to izvedel v okviru ločenega dodatnega trga, ki ga je predhodno notificiral pri Evropski komisiji, tako kot za take primere predpisuje tudi slovenska zakonodaja.

Ker tudi slovenska praksa, kjer si v skladu z dogovorom operaterja SMS-ov na veleprodajnem nivoju sploh ne zaračunavata, jasno kaže, da ne gre za isti veleprodajni trg, je vključitev SMS sporočil v analizo trga 16 neprimerna. Sedanja ureditev, ko si mobilna operaterja na veleprodajni ravni ne zaračunavata SMS-ov, Si.mobilovim uporabnikom omogoča bistveno večjo fleksibilnost glede dosegljivosti Mobitelovih uporabnikov. Uvedba veleprodajnega zaračunavanja SMS-ov bi nujno privedla do občutnega dviga maloprodajnih cen storitev SMS za končne uporabnike, Mobitelu pa omogočila diferenciacijo cen SMS sporočil znotraj Mobitelovega omrežja ter v Si.mobil, s čimer bi se občutno poslabšali pogoji za zagotavljanje učinkovite konkurence na trgu elektronskih komunikacij, kar pomeni, da bi bil tovrsten APEK-ov ukrep v očitnem nasprotju s cilji, ki jih APEK zasleduje.

¹ Commission Recommendation On Relevant Product and Service Markets within the electronic communications sector susceptible to ex ante regulation in accordance with Directive 2002/21/EC of the European Parliament and of the Council on a common regulatory framework for electronic communication networks and services. C(2003)497

² Uradni list RS 77/2004 z dne 16. 7. 2004; <http://www.uradni-list.si/1/online.jsp?urlid=200477&dhid=70755>

³ A Review of certain markets included in the Commission's Recommendation on Relevant Markets subject to ex ante Regulation, an independent report by Martin Cave, Ulrich Stumpf, Tommaso Valletti, July 2006

ZA ANALIZO TRGOV SO BILI UPORABLJENI NAPAČNI PODATKI

Za analizo trgov so bili uporabljeni napačni podatki, zato so tudi rezultati analize v nekaterih ključnih elementih napačni.

Si.mobil je pri podrobni preučitvi analize odkril, da so podatki o prometu, na podlagi katerih je APEK izračunal asimetrijo prometa in učinkov asimetrije cen na finančno poslovanje obeh operaterjev, očitno napačni in da obstaja velika verjetnost, da je Mobitel APEK-u posredoval napačne/pomanjkljive podatke o zaključevanju klicev v svoje omrežje.

Si.mobil je na sestanku dne 26.2.2007 APEK opozoril na očitno napako pri zajemu podatkov ter na posledice napačnih sklepov in predlogov ukrepov, ki izhajajo iz analize napačno zajetih podatkov. Si.mobil je svoje trditve dodatno podkrepil dne 28.2.2007. APEK je dne 5.3.2007 napako priznal ter od Mobitela zahteval dopolnitev podatkov. Kot kaže, je Mobitel iz nepojasnjenih razlogov za leto 2006 sistematično poročal izključno podatke o veleprodajnem zaključevanju klicev na Mobitelove končne uporabnike, ne pa tudi na uporabnike Debitela, Vege ter Izimobila. Si.mobil poudarja, da je definicija zaključenih klicev, kot izhaja iz APEK-ovih navodil za pripravo mesečnih in četrletnih poročil, popolnoma jasna in nedvoumna, zato predlagamo, da APEK preuči, ali v tem konkretnem primeru ne gre morda za namerno zavajanje regulatorja, kar bi bilo potrebno ustrezno sankcionirati.

APEK je predmetni promet v letu 2006 podcenil kar za okrog 10 milijonov minut in na podlagi povsem napačnih rezultatov analize prišel do naslednjega zgrešenega sklepa:

Asimetrija, ki kaže stopnjo razlike v ceni, ki si jo za zaključevanje klicev v svojih javnih mobilnih omrežjih zaračunavata operaterja, se je v merjenem obdobju iz 1,28 v času nižje prometne obremenitve in 1,36 v času višje prometne obremenitve, povzpela preko enotne 1,59 do 1,64. Posledično je ob tem ves čas rasla tudi asimetrija prihodkov, ki sta jih oba operaterja ustvarjala z naslova zaključevanja klicev iz drugih mobilnih omrežij v lastnem omrežju, od 1,19 do 1,55 v prid Si.mobila, ki je iz naslova asimetrije v ceni zaključevanja klicev ustvarjal višje deleže prihodkov glede na deleže zaključenih minut v lastnem omrežju. V istem obdobju pa je zaznati padec asimetrije minut prometa, ki ga v omrežju drug drugega zaključujeta oba operaterja. Tako je v začetku merjenega obdobja Si.mobil zaključil za 12% več prometa v omrežju Mobitel, kot Mobitel v omrežju Si.mobil, v drugem tromesečju leta 2006 pa je ta razlika znašala le še 7%. Porast števila uporabnikov Si.mobila ima za posledico več zaključevanja klicev Mobitela v omrežju Si.mobila in za Si.mobil obenem tudi več zaključevanja prometa v lastnem omrežju, tako za klice, ki izvirajo iz njegovega omrežja, kot za klice, ki izvirajo iz omrežja Mobitel.

Ker so bili pomanjkljivi podatki uporabljeni tudi v drugih delih analize, so verjetno napačni tudi vsi grafi v analizi, ki prikazujejo deleže glede na promet, zlasti pa:

- Slika 8: Gibanje asimetrije minut, zaključenih v omrežjih operaterjev Si.mobil in Mobitel, prihodkov iz naslova zaključevanja klicev in cene zaključevanja klicev.
- Slika 11: Deleži minut skupnega dohodnega prometa.
- Slika 12: Deleži minut dohodnega prometa iz posamičnih javnih mobilnih omrežij.
- Slika 15: Deleži zaključenega prometa iz posamičnih javnih mobilnih omrežij brez prometa, ki izvira iz lastnega omrežja.
- Slika 16: Deleži prihodkov iz naslova zaključenega prometa iz posamičnih javnih mobilnih omrežij brez prometa, ki izvira iz lastnega omrežja.
- Slika 17: Primerjava minut in prihodkov iz klicev, ki se začnejo in zaključijo v omrežju Mobitel.

Na podlagi povsem napačnih sklepov analize je APEK Si.mobilu predpisal zniževanje asimetrije ter jo utemeljil takole:

Pričujoča analiza je pokazala, da se razlika v količini prometa, ki ga med sabo zaključita operaterja Si.mobil in Mobitel ves čas opazovanega obdobja zmanjšuje. Očitno je, da gre trend zaključevanja klicev v smer izenačevanja prometa, ki si ga izmenjata oba operaterja, kar je pomemben argument za nižanje in končno ukinitve asimetrije v ceni zaključevanja klicev saj jo navedena razlika v zaključenem prometu vse manj opravičuje, prav tako pa je dolgoročno ne more opravičevati niti argument morebitne razlike v stroških, ki jih z zaključevanjem prometa ustvarjata oba operaterja, saj morajo vsi operaterji stremeti k stroškovni učinkovitosti pri zagotavljanju medoperaterskih storitev. Asimetrija, ki sicer predstavlja korist za manjšega in kasnejšega vstopnika na trg, pa je po drugi strani lahko le prehodni ukrep in dolgoročno ne more predstavljati ključnega vira prihodka za operaterja.

Očitno je torej, da je analiza trga povsem napačna v nekaterih ključnih elementih, zato jo je potrebno ponovno izdelati na podlagi pravičnih ter celotnih podatkov. Tovrstna analiza bo pokazala drugačno stanje na trgu, na podlagi česar bodo drugačni tudi predlagani ukrepi, predvsem ustreznejša (milejša) obravnava Si.mobila, ob upoštevanju dejansko ugotovljene spremembe stanja na trgu.

PRIPOMBE IN PREDLOGI GLEDE UKREPOV, PREDLAGANIH ZA SI.MOBIL

APEK predlaga naložitev naslednjih ukrepov Si.mobilu:

1. Obveznost dopustitve operaterskega dostopa do določenih omrežnih zmogljivosti in njihove uporabe (v nadaljevanju: obveznost dopustitve operaterskega dostopa),
2. Obveznost zagotavljanja enakega obravnavanja (nediskriminatornost),
3. Obveznost zagotavljanja preglednosti (transparentnost),
4. Obveznost cenovnega nadzora in vzpostavitve stroškovnega računovodstva,
5. Obveznost ločitve računovodskih evidenc.

Očitno je, da APEK na podlagi napačne analize trga predlaga napačne oz. nesorazmerne ukrepe za Si.mobil. Si.mobil meni, da APEK pri določitvi elementov posameznih obveznosti krši zakon ter deluje v nasprotju s svojim poslanstvom, saj nekateri predlagani ukrepi onemogočajo zagotavljanje učinkovite konkurence na trgu elektronskih komunikacij, določenih v 2. členu (1) ter v 120. členu (4) ZEKom ter celo negativno vplivajo na konkurenčno stanje na trgu.

Del ukrepov je prav tako v očitnem nasprotju tako z veljavno zakonodajo kot tudi z regulatorno prakso v EU.

PRIPOMBE NA POSAMEZNE UKREPE:

1. Obveznost dopustitve operaterskega dostopa do določenih omrežnih zmogljivosti in njihove uporabe (v nadaljevanju: obveznost dopustitve operaterskega dostopa)

V okviru tega ukrepa APEK Si.mobilu nalaga, da mora Si.mobil *morebitne nove delujoče medomrežne povezave z drugimi operaterji vzpostaviti v največ 30 dneh od prejema zahteve operaterja.*

Tovrstna zahteva je za Si.mobil v sedANJI kadrovski sestavi v praksi povsem neizvedljiva. Postopek medomrežnega povezovanja predpisuje 8. člen ZEKoma, ki prav tako določa postopke v primeru spora.

Si.mobil meni, da bi bila naložitev tako kratkega generalnega roka Si.mobilu nesorazmerna ter v praksi v večini primerov neuresničljiva. Praksa namreč kaže, da so manjši alternativni operaterji omrežij na fiksni lokaciji v začetni fazi navdušeni in glasni, ko pa pride do tega, da bi morali izpolniti osnovne zahteve zagotavljanja kakovosti medomrežne povezave in storitev, le-tega niso sposobni in/ali pripravljeni storiti. Ravno zaradi tega je Si.mobil v sodelovanju s Telekomom Slovenije razvil storitev nacionalnega tranzita, ki zadosti zahtevam zakona in veljavne odločbe APEK ter omogoča komunikacijo med končnimi uporabniki omrežij. Si.mobil seveda pri tem mora zasledovati tudi poslovno-ekonomske cilje, ki so v veliki meri vezani na stroške zagotavljanja povezave na eni strani in količino prometa na drugi strani. In ker so količine prometa praviloma majhne (v mnogih primerih ne presegajo nekaj 100 minut), Si.mobil večino novih povezav vzpostavlja preko Telekoma Slovenije (nacionalni tranzit).

Nesprejemljiva je tudi definicija APEK-a, po kateri bi moral Si.mobil medomrežno povezavo vzpostaviti v 30 dneh od prejema zahteve operaterja. Izkušnje kažejo, da prejete zahteve praviloma niso popolne in operaterji imajo dodaten rok za dopolnitev vloge. Prav tako morajo operaterji zagotoviti fizično povezavo med svojim omrežjem in omrežjem Si.mobila, kar pomeni časovno precej zahteven proces usklajevanja pogodbe o zakupu povezave in nenazadnje same izvedbe povezave. Šele ko je povezava vzpostavljena, se lahko začnejo testiranja povezave in testiranje delovanja »billing« sistemov obeh strank. Omenjene aktivnosti že same po sebi zahtevajo precej časa, hkrati pa je komercialni zagon storitev možen šele, ko je usklajena in podpisana pogodba o medomrežnem povezovanju. Vse navedene aktivnosti (razen vzpostavitve) potekajo v okviru Oddelka za medomrežno povezovanje in regulativo, ki bi se lahko, če bi APEK uveljavil zgornje določilo, ukvarjal izključno s priključevanjem operaterjev, ki po izkušnjah pogosto ne izpolnjujejo tehničnih kriterijev in pri katerih ni pozitivnega ekonomskega rezultata iz naslova medomrežne povezave.

Omenjena zahteva je v primeru Si.mobila po Si.mobilovem mnenju neprimerna in ne more ustvariti pozitivnih premikov na področju medomrežnega povezovanja. Hkrati je tovrstna zahteva v nasprotju z ZEKomom, zato predlagamo, da jo APEK črta iz predloga Si.mobilovih ukrepov.

2. Obveznost zagotavljanja enakega obravnavanja (nediskriminatornost)

Si.mobil meni, da je naložitev povezave med veleprodajnimi cenami zaključevanja ter Si.mobilovo maloprodajno on-net ceno preko »self-supply-a« v nasprotju z osnovnimi konkurenčnimi pravili ter v nasprotju z veljavno zakonodajo. Si.mobil poudarja, da cenovno izrivanje lahko izvaja le podjetje s prevladujočim položajem v skladu z določili 82. člena PES ter ZPOMK, nikakor pa ne Si.mobil, s tržnim deležem, manjšim od 25%. Dejanska uveljavitev tovrstnega ukrepa za Si.mobil bi bila v nasprotju z osnovnimi določili ZEKoma, ZPOMK ter v nasprotju s cilji APEK-a.

Tovrsten ukrep, ki bi vezal Si.mobilovo maloprodajno on-net ceno ter veleprodajno terminacijsko ceno, bi imel uničujoč vpliv na Si.mobilovo konkurenčnost, finančno stanje ter samo nadaljnjo poslovanje, zato je očitno nesorazmeren. Tako je povsem napačna trditev APEK-a, da je omenjena obveznost nujen in sorazmeren ukrep za doseg dolgoročne konkurenčnosti in zaščite vseh končnih uporabnikov, ki ga ni mogoče doseči na drugačen način.

S podelitvijo tovrstnega ukrepa Si.mobilu bi APEK prav tako izvajal omejevanje trga z oblastnimi akti in dejanji ter s tem kršil 45. člen ZPOMK, ki določa, da državni organi, ki opravljajo javna pooblastila, ne smejo omejevati prostega nastopanja podjetij na trgu. Za omejevanje prostega nastopanja podjetij na trgu po tem zakonu se štejejo splošni in posamični akti in dejanja, s katerimi se v

7

nasprotju z ustavo in zakonom omejujejo svobodna menjava blaga in storitev, svoboden vstop na trg, svobodno nastopanje na trgu ali s katerimi se kako drugače preprečuje konkurenca.

Naložitev tovrstne obveznosti operaterju s tako majhnim tržnim deležem bi bila tudi v popolnem nasprotju z regulatorno prakso v drugih državah članicah.

Si.mobil zato predlaga, da se tovrsten ukrep Si.mobilu ne predpiše. Seveda pa je potrebno omejiti obstoječe zlorabe pri bivšem monopolistu, ki ima zaradi svojega občutno prevladujočega položaja na mobilnem trgu izrazito prevladujoč položaj. Predlagamo, naj glede tega problema APEK v sodelovanju z UVK določi primerne ukrepe, ki bi v primeru Mobitela zagotovili, da ne bi več prihajalo do cenovnega izrivanja Si.mobila.

3. Obveznost zagotavljanja preglednosti (transparentnost)

V okviru tega ukrepa APEK Si.mobilu nalaga, da mora Si.mobil agencijo obvestiti o nameravanih spremembah vzorčne ponudbe najkasneje mesec dni pred spremembo skupaj z obrazložitvijo spremembe.

Glede na to, da Si.mobil s svojo ceno ter ostalimi pogoji pomembno ne vpliva na razmere na slovenskem trgu (pod Si.mobilovimi pogoji se v Sloveniji zaključuje manj kot 5% vsega prometa), je tovrsten ukrep po mnenju Si.mobila nepotreben, zato predlagamo, da se ga črta iz predloga Si.mobilovih ukrepov.

4. Obveznost cenovnega nadzora in vzpostavitve stroškovnega računovodstva

Si.mobil meni, da naložitev tovrstne cenovne obveznosti Si.mobilu ne zasleduje osnovnega cilja Agencije, to je zagotavljanje dolgoročne konkurenčnosti in varovanje interesov končnih uporabnikov.

APEK namreč v predlogu ukrepov zvišuje ceno zaključevanja v Mobitelovo omrežje ter s tem povečuje možnost cenovnega izrivanja Si.mobila. S tovrstnim dvigom cen se namreč razlika med Mobitelovimi maloprodajnimi cenami ter veleprodajnimi cenami zaključevanja klicev v Mobitelovo omrežje dodatno znižuje, kar znižuje Si.mobilovo konkurenčnost glede cene klicev do Mobitelovih uporabnikov.

APEK v predlogu ukrepov predlaga občutno zvišanje Mobitelove cene zaključevanja (iz pogodbeno dogovorjene cene 14,90 SIT/0,0622 EUR na 16,33 SIT/0,0681 EUR), kar je povsem v nasprotju z regulatorji v drugih državah, ki od bivših monopolistov zahtevajo dodatno zniževanje cen zaključevanja.

APEK v odločbi Si.mobilu prav tako naloži najvišjo ceno zaključevanja, ki mora biti stroškovno naravnana in sme znašati največ 0,0954 € (22,86 SIT) brez DDV. Glede na to, da je Si.mobil že izračunal svojo stroškovno ceno, ki znaša 29,30 SIT/0,1223 EUR, ter da je Si.mobilovo metodologijo ter sam izračun stroškovne cene potrdil tudi neodvisni revizor, je tovrstna arbitrarna določitev najvišje možne cene, ki je občutno nižja od dokazane stroškovne cene, povsem neprimerno. Hkrati APEK ne podaja nobenih pojasnil in argumentov za določitev tovrstne cene, niti ne pove, na kakšen način je bila APEK-ova cena izračunana. Si.mobil tako ne more opozoriti na verjetne napake v tovrstnem APEK-ovem izračunu, kar Si.mobilu onemogoča podajanje ključnih vsebinskih pripomb v okviru javne obravnave.

5

Glede na to, da APEK ne razpolaga z lastnim stroškovnim modelom, je APEK-ova arbitrarna določitev najvišje dovoljene cene Si.mobila v nasprotju z ZEKom-om, ki v 27. določa, da stroškovno ceno izračuna operater, v primeru če APEK na podlagi tržne analize oceni, da bi operater zaradi pomanjkanja učinkovite konkurence utegnil obdržati ali previsoke cene ali prenizko razliko med maloprodajnimi in grosističnimi cenami v škodo končnih uporabnikov.

ZEKom APEK-u prav tako nalaga, da mora biti vsak mehanizem pokrivanja stroškov ali metodologija določanja cen, ki ga predpiše agencija, namenjen pospeševanju učinkovitosti in trajnostne konkurence ter povečanju koristi potrošnikov.

Si.mobil meni, da v primeru cenovne regulacije Si.mobila zgoraj navedene zakonske obveznosti niso izpolnjene, zato je tovrstna cenovna regulacija Si.mobila nezakonita.

Predlagani ukrepi APEK-a prav tako ne izpolnjujejo zahteve ZEKom-a, ki APEK-u nalaga, da mora zagotoviti, da je v primeru obvezne uporabe sistema stroškovnega računovodstva za podporo cenovnega nadzora javnosti na voljo opis sistema stroškovnega računovodstva, ki prikazuje vsaj glavne kategorije, po katerih so stroški razvrščeni v skupine, in pravila, ki se uporabljajo za razporeditev stroškov. Skladnost s sistemom stroškovnega računovodstva preverja pooblaščen revizor, izjava o skladnosti pa se objavi vsako leto.

APEK predlaga znatno ter pospešeno zniževanje asimetrije klicev med mobilnimi omrežji, pri čemer svoj predlog utemeljuje s spremenjenimi razmerami na trgu. Ker je Si.mobil v začetku tega dokumenta že dokazal, da je APEK-ova analiza v tem delu povsem napačna, je seveda napačen ter škodljiv tudi vsak ukrep, ki od Si.mobila zahteva tovrstno neutemeljeno dodatno zniževanje asimetrije. Si.mobil poudarja, da je lanska odločba nakazala gibanje asimetrije, ki je bilo za Si.mobil sprejemljivo, in ki ga je Si.mobil uporabil za pripravo poslovnega načrta za tekoče leto. Jasno je, da v letu 2006 na trgu ni prišlo do velikih pozitivnih premikov. Zato bi kakršnokoli dodatno slabšanje Si.mobilovih pogojev poslovanja v tekočem letu resno ogrozilo Si.mobilovo poslovanje ter s tem delovanje edinega preostalega infrastrukturnega konkurenta. Tovrsten ukrep bi torej v primeru Si.mobila dosegel povsem nasproten rezultat, od tistega, ki ga APEK-u nalaga ZEK-om.

Podoben negativen učinek bi imel tudi sledeči predlog ukrepa, kjer APEK občutno skrajšuje rok, ki ga ima Si.mobil na voljo za izenačitev cen govornih klicev iz javnih telefonskih omrežij na fiksni lokaciji. Glede na to, da Agencija razlogov za tovrstno skrajšanje ne utemelji z dejanskimi argumenti (npr. z dejansko cenovno elastičnostjo tovrstnih klicev), ter ne opravi nobene analize dejanskega stanja ter vpliva predloga ukrepa na poslovanje Si.mobila (v celotni analizi trga 16 ni nobene ugotovitve APEK-a, ki bi podajala dejansko stanje ter želene spremembe na področju zaključevanja klicev iz fiksnih omrežij), opozarjamo da bi bil tovrsten ukrep preuranjen, neutemeljen, nesorazmeren ter protikonkurenčen.

Ker bi v primeru dejanske izenačitve klicev na tako nizki enotni ceni ter v primeru tako hitrega zniževanja asimetrije, kot jo predlaga APEK že v letu 2007, Si.mobil utrpel škodo v višini nekaj milijonov EUR, se pojavlja dvom o premišljenosti, primernosti, ter sorazmernosti tovrstnega predloga, ki bistveno odstopa od ukrepa iz leta 2006 in ni z ničemer utemeljen v dejanskih spremembah razmer na trgu. Si.mobil zato predlaga, da se asimetrija ter cena zaključevanja klicev iz fiksnih omrežij dodatno znižujeta šele od leta 2008 naprej.

Izredno problematičen je tudi predlog o uveljavitvi enotne LRIC cene od leta 2009 naprej. Si.mobil predlaga, da APEK dejansko uveljavitev tovrstnega predloga veže na predhodne občutne pozitivne spremembe glede tržnih deležev ter s tem povezane konkurenčnosti na mobilnem trgu. Tovrsten ukrep so za prihodnja leta do sedaj namreč napovedovali izključno regulatorji na trgih, kjer so tržni deleži bistveno bolj izenačeni, zato naj bi bili tudi stroški tamkajšnjih operaterjev bolj primerljivi. Po našem mnenju je glede na stanje ter (ne)razvoj konkurenčnih razmer na trgu popolnoma nerealno za leto 2009 predvidevati tako drastičen ukrep, zlasti glede na sedaj predlagane ukrepe, ki k stanju ne

bodo pripomogli ter v kolikor APEK do takrat z odločnejšimi ukrepi zoper prevladujočega operaterja ne bo dosegel bistveno spremenjenih razmer na trgu.

APEK v predlogu ukrepov prav tako ne uredi razmerja med cenami zaključevanja klicev v Mobitel ter cenami, ki jih Mobitel zaračunava preprodajalcem svojih veleprodajnih storitev (Debitel, Izimobil...). V primeru, da se bo cena zaključevanja klicev v Mobitel zviševala, cena za preprodajalce Mobitelovih storitev pa bo ostala nespremenjena, bo namreč Si.mobil kot edini infrastrukturni konkurent postavljen v bistveno slabši konkurenčni položaj v primerjavi s preprodajalci Mobitelovih storitev. Tovrstna obravnava bi bila v nasprotju z navodili Evropske komisije glede uporabe ukrepov, ki jih mora APEK dosledno upoštevati.

5. Ločeno vodenje računovodskih evidenc

APEK-ov predlog Si.mobilu nalaga obveznost ločitve računovodskih evidenc, v okviru katere mora Si.mobil :

1. ločiti računovodske evidence za dejavnost, povezano z zaključevanjem govornih klicev v javnem mobilnem telefonskem omrežju, vključno z zaključevanjem SMS sporočil, od računovodskih evidenc za ostale dejavnosti,
2. pripraviti ločene računovodske evidence za dejavnost, povezano z zaključevanjem govornih klicev v javnem mobilnem telefonskem omrežju, vključno z zaključevanjem SMS sporočil, znotraj katere mora posredovati ločene računovodske evidence za storitve, ki jih zagotavlja sam sebi ločeno od storitev, ki jih zagotavlja ostalim operaterjem,
3. najkasneje do 31.3.2008, ko družba že razpolaga s končnimi podatki za preteklo koledarsko leto, posredovati agenciji ločene računovodske evidence po metodologiji FAC HCA, kot izhaja iz prve in druge alineje,
4. najkasneje do 31.3.2009, ko družba že razpolaga s končnimi podatki za preteklo koledarsko leto, posredovati Agenciji ločene računovodske evidence po metodologiji FAC HCA, kot izhaja iz prve in druge alineje.

Si.mobil meni, da je tovrstna zahteva nesorazmerna, saj bi za njeno izvedbo Si.mobil moral povsem reorganizirati ustroj svoje finančno-računovodske funkcije in procesov alokacije stroškov z mest odgovornosti (stroškovnih mest) na procese oz. aktivnosti. Pojavi se tudi resno vprašanje primernih definicij aktivnosti v storitvenem podjetju, še posebej glede na specifične storitve mobilnih komunikacij. Izkušnje tudi kažejo, da Si.mobil pri vpeljevanju novih metodologij vodenja evidenc in stroškovnega računovodstva ne more računati na strokovno pomoč APEK-a. V ta namen bi moral zato Si.mobil dodatno zaposliti nekaj strokovnjakov, kar pa glede na sedanje stanje ni izvedljivo in bi predstavljalo izrazito nesorazmerno dodatno obremenitev Si.mobila, tako s finančnega kot tudi organizacijskega vidika. Glede na to, da sedaj veljavni ukrepi tovrstnega vodenja računovodskih evidenc Si.mobilu ne predpisujejo, APEK prav tako ne pojasni, na podlagi katerih sprememb na trgu se je odločil za tako obremenilen ukrep.

Si.mobil predlaga, da se tovrsten ukrep Si.mobilu ne podeli.

SKRBEN PREGLED DEJANSKEGA STANJA IN UTEMELJENOST TER SORAZMERNOST PREDLAGANIH UKREPOV

Si.mobil meni, da APEK pred pripravo predloga ukrepov ni opravil skrbnega pregleda dejanskega stanja, kot to določa 120. člen ZEKom. Sama Analiza M16 je mestoma zelo površna, del podatkov je zajet napačno, zaradi česar so napačni tudi rezultati analize. Posledično je tudi cela vrsta predlaganih ukrepov neprimernih.

Prav tako del ključnih ukrepov, predlaganih za Si.mobil, po našem mnenju ni sorazmernih s ciljem, ki ga želi doseči APEK (120. člen ZEKom).

V skladu z 19. členom ZEKom namreč APEK predhodno regulacijo ter z njo povezane ukrepe uporablja izključno za zagotavljanje učinkovite konkurence na trgu elektronskih komunikacij.

APEK v predmetni analizi ne pojasni ciljev, ki jih želi s predlaganimi ukrepi doseči, zato jih APEK seveda tudi ne more pojasniti.

ANALIZA VPLIVA PREDLAGANIH UKREPOV NA SI.MOBIL

Si.mobil predlaga, da APEK pred sprejemom ukrepov na trgu 16 opravi resno in poglobljeno analizo vpliva ukrepov na poslovanje Si.mobila, pri čemer upošteva tudi spremembe, ki se bodo v letu 2007 zgodile na področju mednarodnega gostovanja. Si.mobil je Agenciji že večkrat predstavil negativen vpliv predlagane ureditve na slovenske mobilne operaterje, še posebej na Si.mobil, ter poudaril, da bo kakršnakoli regulacija Si.mobila torej morala upoštevati tudi težave v poslovanju, ki jih bo Si.mobil utrpel zaradi občutnega znižanja prihodkov iz naslova gostovanj EU državljanov v Si.mobilovem omrežju. Vse to bi namreč morala vsebovati analiza vpliva predlaganih ukrepov na poslovanje operaterjev ter na stanje na trgu.

S spoštovanjem,

simobil_{d.d.}
1

Mag. Andrej Špik, MBA

Svetovalec predsednika uprave za medomrežno povezovanje in regulativo